

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 532 | ט"ו שבט תשע"א | 20.1.11 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il
מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

מנכ"ל רשת עמל הפורש; "המאפיין הבולט של מערכת החינוך בישראל הוא חוסר הקשר בינה לבין שוק העבודה"

ד"ר שמשון שושני. עם זאת, לדעתו עדיין מוקדם לקבוע אם מדובר במדיניות ארוכת טווח, שלא תשתנה אם תוחלף הנהגת המשרד בעקבות שינויים פוליטיים. טענה נוספת של מנכ"ל רשת עמל היוצא היא, שהמדידה במערכת החינוך רדודה. לדבריו, במערכת אין כמעט מדד להצלחה של ביי"ס תיכון, מלבד ההישגים בבחינות הבגרות. לטענתו, אין התייחסות למדדים כמו תחושת המוגנות של התלמידים בבית"ס, רמת החינוך הערכי או רמת החדשנות הטכנולוגית. לדבריו, בתי"ס הטכנולוגים הם הנפגעים העיקריים מכך שהמדד העיקרי להצלחתם הוא ההישגים בבגרות. הסיבה לכך – בבתי"ס הטכנולוגים נבחנים תלמידים רבים לתעודת בגרות עתירת יחידות לימוד – 35 יחידות לימוד, ולכן הסיכוי שתלמיד ייכשל באחת הבחינות גדול יותר מזה של תלמיד בביי"ס עיוני רגיל, הנבחן ב-23 יחידות לימוד. לדעתו, עובדה זו גם גורמת למנהלים לא מעטים לא לפתוח בבתי"ס שלהם מגמות טכנולוגיות עתירות יחידות לימוד.

(המשך בעמ' 2)

"המאפיין הבולט של מערכת החינוך בישראל הוא חוסר הקשר בינה לבין שוק העבודה", כך טוען בראיון לקו לחינוך מנכ"ל רשת עמל, שמעון כהן, העומד לפרוש מתפקידו בחודש הבא. כידוע, בשבוע שעבר הודיע מזכ"ל ההסתדרות, עופר עייני, על פרישתו של כהן ומינוי עורכת הדין רות דום לתפקיד מנכ"ל רשת עמל. בתקופת כהונתו ערך כהן ברשת עמל תהליך התייעלות ומיתוג מחדש, שנחשב כהצלחה, ולכן ההודעה על פרישתו התקבלה ברשת בהפתעה ובלא מעט אי-שקט.

לטענת כהן, רואה חשבון במקצועו ואיש רשות המיסים לשעבר, כשהחל בתפקיד מצא כי הנתק עם שוק העבודה מאפיין גם את החינוך הטכנולוגי ואף את רשת עמל עצמה. כהן מוסיף, כי ראשי מערכת החינוך הצהירו לא אחת עד כמה חשוב החינוך הטכנולוגי במערכת החינוך. למרות זאת, לא טופל עד כה החינוך הטכנולוגי, אלא רק באמצעות יוזמות אקראיות. לדבריו, רק לאחרונה ניכר שינוי בגישה זו, ומתחילה פעולה מערכתית לחיזוק החינוך הטכנולוגי, שאותה הוא זוקף בעיקר לזכות מנכ"ל משה"ח הנוכחי,

החודש יפורסמו נתוני הבגרות בחלוקה בית ספרית בחמישה יישובים נוספים ובחודש מרס – גם בתל אביב

שבהן ידורגו בתי"ס העל יסודיים אך ורק על פי הישגיהם בבחינות הבגרות. כתוצאה מכך עלול להיווצר עודף ביקוש לתיכונים שבהם שיעור הזכאות לבגרות הגבוה ביותר, לעומת חוסר ביקוש לתיכונים האחרים. בנושא זה אמר מנכ"ל משה"ח בכנס של מרכז השלטון המקומי, שהתקיים בתחילת שנת הלימודים, כי הניסוי בפתח תקווה ובחיפה הוכיח שחששות מעין אלה התבדו וחשיפת הנתונים עברה בשקט בערים אלו.

בתשובה לשאלה של קו לחינוך לגבי עיכוב שחל בהמשך הניסוי, נמסר ממשה"ח כי לניסוי הצטרפו לאחרונה שש רשויות מקומיות נוספות. הרשויות הן; מעלה אדומים, ראש העין, תל מונד, המועצה האזורית מטה בנימין, אופקים ותל אביב. עוד נמסר, כי הנתונים על בתי"ס ברשויות אלו יתפרסמו בסוף החודש הנוכחי, למעט הנתונים לגבי תל אביב שיתפרסמו ב-1.3.11. ממשה"ח נמסר עוד, כי החל משנת הלימודים תשע"ב יפורסמו הנתונים לגבי כלל בתי"ס בארץ.

משה"ח הכריז אשתקד על מדיניות של שקיפות מידע, שבמסגרתה יפורסמו מדדי ההצלחה של בתי"ס העל יסודיים המגישים תלמידים לבגרות. במשה"ח הוחלט, כי כדי שהתמונה על כל ביי"ס תהיה שלמה ולא תתמקד אך ורק בציוני הבגרות, יכללו הנתונים המתפרסמים, בנוסף לשיעור הזכאות לבגרות, גם מדדים נוספים כמו רמת ההוגנות בבחינות ושיעור הנשירה מבית"ס. כמו כן הוחלט לציין בנתונים את אחוז הגיוס לצה"ל ואת אחוז המתגייסים ליחידות קרביות בקרב בוגרי ביה"ס.

פרסום מדדי ההצלחה החל כניסוי בסוף שנת 2009, בערים פתח תקווה וחיפה. מדדי בתי"ס העל יסודיים בשתי ערים אלו פורסמו באתר משה"ח ששמו "(כמעט) הכל אודות מוסדות החינוך". באותה עת הבטיחו ראשי המשרד, כי תוך שבועות ספורים יצטרפו לניסוי רשויות מקומיות נוספות. בינתיים חלפה למעלה משנה והניסוי לא התרחב. העיכוב נובע בעיקר מחששן של רשויות מקומיות, כי חשיפת הנתונים תגרום לפרסום של "טבלאות ליגה" במקומונים,

מנכ"ל רשת עמל הפורש; "המאפיין הבולט של מערכת החינוך בישראל הוא חוסר הקשר בינה לבין שוק העבודה"

(המשך מעמ' 1)

נמוכה. לעומת זאת כיום משדרת הרשת לראשי הערים; "יש לנו להציע סל שבו מוצרים שונים – בי"ס מקצועי או מקיף רב-תחומי", מוסיף כהן. מנכ"ל עמל היוצא מדגיש עם זאת, כי השינוי ברשת לא נובע רק מהמיתוג אלא גם משיפור המוצר עצמו שמוענק לתלמידים.

שינוי נוסף שהנהיג כהן ברשת עמל הוא העברת האחריות והסמכות למנהל ביה"ס. כיום המנהל אחראי להצבת וביצוע יעדי ביה"ס ואם לא עמד בהם – יוחלף. לדבריו, למנהל ניתנות סמכויות מלאות כמעט בכל תחום בביה"ס, כולל בנושא העסקת המורים, כשמטה עמל משמש לו רק כנותן שירות.

על השינויים הארגוניים והפדגוגיים שהנהיג ברשת עמל אומר כהן; "כשהגעתי לעמל מצאתי רשת עם איכויות טובות, אבל פאסיבית – לא יוזמת שינויים ולא מציבה מטרות חדשות. מצאתי גם חוסר שביעות רצון מתפקוד הרשת בקרב ראשי הרשויות המקומיות, שבתחומן פועלים בתיה"ס של עמל.

לדברי כהן, אחד השינויים שהנהיג היה חיזוק מעטפת התמיכה הפדגוגית שמעניקה רשת עמל לכל אחד מבתי"ס שלה. במסגרת זו הוספו רפרנטים קבועים לכל בי"ס בתחומים רבים, שמטרתם לסייע לו מקצועית, למשל רפרנט לתוכנית אומ"ץ ורפרנט ללקויות למידה.

ברשת עמל לומדים כ-40 אלף תלמידים בכ-50 בתי"ס על יסודיים ו-28 מכללות לטכנאים והנדסאים. לדברי כהן, לארגון גדול כמו עמל יש יתרונות כלכליים, שברשת לא יישמו אותם היטב, עד לתהליך הארגוני שהנהיג. "השגנו חוסן – איזון תקציבי הנותן אפשרות להוביל סדר יום פדגוגי, מכיוון שהרשת לא עסוקה כיום כל הזמן בסגירת גרעונות". בעקבות זאת החלה רשת עמל השנה לראשונה לייצא ידע לחו"ל, כמו שעושה רשת אורט ישראל כבר מספר שנים. הפרויקט הראשון של עמל בתחום זה הוא הקמת מערכת חינוך טכנולוגית בניגריה. "העסקים בחו"ל הם אמצעי להעניק יותר לתלמידים שלנו בישראל", טוען כהן. לדבריו, כיום רשת עמל כבר לא נחשבת לפאסיבית, ונציגיה משתתפים בכל שיח חינוכי משמעותי במשה"ח וברשויות המקומיות ואף מובילים שיח כזה.

צעד נוסף שהנהיג כהן היה מיתוג מחדש של בתי"ס המקיפים של עמל. לדבריו; כשנכנסתי לתפקיד קראתי מחקרים קיימים והזמנתי מחקרים חדשים. כל המחקרים הצביעו על כך שקיים פער ניכר בין רמת העשייה הגבוהה בבתי"ס של עמל, במיוחד במקיפים, ובין התדמית של הרשת בציבור. התדמית הייתה של רשת בתי"ס מקצועיים, המיועדים לבני נוער בסיכון שנשרו ממסגרות חינוכיות אחרות. בניגוד לתדמית זו, בערים רבות, כמו דימונה, חדרה, באר שבע, בתי"ס שלנו היו המובילים בהישגיהם". כדי לפתור את הבעיה הוחלט על מיתוג מחדש, שבמסגרתו נעשתה הפרדה ברורה בין בתי"ס המקצועיים של עמל, הממשיכים לשאת בשם זה, ובין בתי"ס המקיפים, ש"נפטרו" מהשם והפכו לבתי"ס רב-תחומיים. כהן טוען, כי המיתוג מחדש אינו רק שינוי תדמיתי, וכי ההבחנה בין בתי"ס הרב-תחומיים לבתי"ס הטכנולוגיים-מקצועיים היא מהותית. הבחנה זו באה כיום לידי ביטוי בתחומים רבים, כמו מינוי המנהלים. לדבריו, למנהל בי"ס מקצועי צריכות להיות תכונות אחרות מאשר למנהל בי"ס מקיף. כך, למשל, אחת המטרות המרכזיות של מנהל בי"ס מקצועי היא שהתלמידים יגיעו בכלל לביה"ס, דבר שבבי"ס מקיף הוא טבעי לגמרי. "מסיבה זו למנהל בי"ס מקצועי חייב להיות רקע בעבודה עם נוער בסכנת נשירה, דבר שאינו נדרש ממנהל בי"ס מקיף", אומר כהן.

כהן טוען, כי המיתוג מחדש היה אצל מנהלי בתי"ס המקיפים של עמל צורך ממש. לדעתו, המיתוג הצליח מאוד. "צריך לשמוע מנהלים וראשי ערים ולהבין שלשינוי הזה היה צמא בשטח. השם עמל היה בעייתי. ראשי ערים התקשו לעתים להסביר מדוע הם מכניסים ליישובם בי"ס הנושא שם בעל תדמית

פרס המזכירות הפדגוגית בהסתדרות המורים לשנת תשע"א

המזכירות הפדגוגית בהסתדרות המורים מקדישה השנה את הפרס החינוכי למוסדות החינוך בנושא:

שונות ופולורליזם במוסדות החינוך כראי לחברה

מתוך רצון לחזק את בתי הספר והגנים שמצליחים להתמודד בהצלחה עם אוכלוסיות מגוונות ושונות ובמטרה להעביר את התוכניות שלהם לכלל מוסדות החינוך.

- חזון בית ספרי לקבלת השונה והאחר
- יישום החזון והצגתו בתהליך חינוכי וכדרך חיים של המוסד החינוכי
- תכנון וקביעת מטרות
- הצגת הפעילות בנושא
- קהל השותפים ותפקידם בתוכנית
- היקף ומשך התוכנית
- השפעת התוכנית על הקהילה הסובבת את המוסד החינוכי
- תוצרים ישירים ותוצרים גלויים של התוכנית
- היישום וההתאמה של התוכנית למגזר הגיל
- נושאים נוספים

מוסדות חינוך אשר מקיימים אורח חיים ותוכנית בנושא לפי הקריטריונים הנ"ל מוזמנים להגיש מועמדות לפרס

עד לתאריך 8/4/2011 למזכירות הפדגוגית

בהסתדרות המורים, רח' בן סרוק 8 ת"א 62969

להבהרות ניתן לטלפן למזכירות הפדגוגית 03-6922974

תוכנית העבודה של משה"ח ל-2011; המטרות - חיזוק החינוך לערכים, שיפור ההישגים ועידוד האפקטיביות והיעילות

התלמידים במבחני המיצ"ב. בנושא זה הציב משה"ח מדדי הצלחה שאפתנים. כך, על פי אחד מהמדדים, יגדל ב-2011 ל-1,499 מספר בתי"ס היסודיים שבהם לפחות 70% מהתלמידים בכיתה ג' עומדים בהישגים הנדרשים בקריאה מדויקת ושוטפת, לעומת 1,008 בתי"ס אשתקד (גידול של כמעט 50%).

עוד יעד שמציב משה"ח הוא צמצום פערים לימודיים. כדי לממש יעד זה מתכנן המשרד להגדיל ב-2011 את מספר המורים המצטיינים, שקיבלו תגמול מיוחד עבור מעבר ללמד בפריפריה, מ-553 ל-1,000. כמו כן מתכנן המשרד להגדיל מ-30 ל-45 את מספר היישובים שבהם מתקיימות פעולות מיוחדות לשילוב במסגרות חינוכיות תלמידים בגילאי י"א ו-י"ב שאינם לומדים בבתי"ס.

חיזוק החינוך הטכנולוגי-מקצועי

יעד מרכזי נוסף שהציב משה"ח בתוכנית העבודה הוא קידום החינוך הטכנולוגי-מקצועי. כדי לממש יעד זה מתכנן המשרד, בין היתר, להגדיל את מספר הכיתות המשתתפות בתוכנית טו"ב - טכנאי ובגרות, ל-290 לעומת 189 אשתקד. כמו כן יפתחו 20 כיתות במסלול חדש, המשלב התנסות ולימודים בתעשייה. בנוסף לכך מתכנן המשרד לפתוח שני מרכזים טכנולוגיים אזוריים לחיזוק שתי התוכניות - בצפון ובדרום.

חיזוק מעמד המורה ושיפור איכות ההוראה
אחת הדרכים המרכזיות שבהן מתכוון משה"ח לפעול על פי תוכנית העבודה לשיפור איכות ההוראה היא להפעיל 700 מדריכים ורכזי תקשוב בבתי"ס, לעומת 221 אשתקד. הרכזים יסייעו למורים להטמיע את מיומנויות התקשוב של המאה ה-21 בהוראה. כמו כן יתקיימו 600 קורסי השתלמויות בתקשוב למורים.

עוד צעד לשיפור איכות ההוראה הוא הגדלת שיעור המורים החדשים המלווים על ידי מורה מלווה בשנה הראשונה. על פי התוכנית יקבלו ב-2011 ליווי כזה 90% מהמורים החדשים, לעומת 61% אשתקד. על פי תוכנית העבודה גם יופעל השנה מנגנון להערכת 6,450 מנהלי בתי"ס וסגני מנהלים. כמו כן יפעל משה"ח לניצול מקסימאלי של שעות הלימוד. כדי לקדם יעד זה יופעלו השנה שיעורי נוכחות ב-1,709 בתי"ס, לעומת 1,274 אשתקד.

יעד נוסף המצוין בתוכנית העבודה הוא התאמת תוכניות הלימודים למציאות החינוכית המשתנה. על פי התוכנית, תיבדק ב-2011 עדכנותן של 54 תוכניות לימודים, לעומת 40 אשתקד. כמו כן יפעל משה"ח להעלאת שיעור בתי"ס היסודיים, המלמדים בכל המקצועות חומרי לימוד שניתן לגביהם אישור של המשרד, ל-85% לעומת 65% כיום.

משרדי הממשלה הגישו השבוע את תוכניות העבודה שלהם לשנת 2011. בהקדמה לתוכנית העבודה של משה"ח, מציין מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, כי הנהלת המשרד שמה לה כמטרה לחזק את ערך האחריותיות (Accountability) בתרבות הניהולית, תוך ביסוס הנורמות הארגוניות הנדרשות לשם כך. בתוכנית העבודה מפרט משה"ח את שלושת המטרות המרכזיות של המשרד ב-2011, שלכל אחת מהן מפורטים מספר יעדים ומדדי הצלחה שעל פיהם ייבחן ביצועם.

המטרות הן: חיזוק החינוך לערכים ציוניים, יהודיים, דמוקרטיים וחברתיים; שיפור ההישגים הלימודיים; עידוד האפקטיביות והיעילות במערכת החינוך.

מאבק באלימות וחיזוק ערכים

אחד היעדים המרכזיים שהציב משה"ח בתוכנית העבודה לחיזוק החינוך לערכים, הוא המאבק באלימות ועיצוב האקלים המיטבי בבתי"ס. כדי לממש יעד זה יפעל המשרד ב-2011 להפעלת תקנון בית ספרי לאקלים בטוח בכל בתי"ס, לעומת כ-82% מבתי"ס כיום. כמו כן יגדל מספר חטיבות הביניים שבהן פועלת "תוכנית החינוך האישי" ל-137, לעומת 86 אשתקד. במסגרת התוכנית מתקיימים מספר פעמים בשבוע מפגשים בין קבוצות תלמידים קטנות למחנך.

במטרה לחזק את החינוך לערכים גם מתעתד משה"ח להגדיל ב-2011 את מספר התלמידים המשתתפים בתוכנית הטיולים "נעלה לירושלים" ל-550 אלף, לעומת 450 אלף אשתקד. בנוסף לכך מתכנן המשרד להגדיל ב-2011 את מספר תלמידי החטיבה העליונה המשתתפים בטיול בן מספר ימים בארץ, בשם "מסע ישראלי", שמטרתו לחזק את הזהות היהודית והישראלית. מספר התלמידים יעלה ל-20 אלף ב-2011, לעומת 12,400 אשתקד.

שיפור ההישגים

אחד המדדים בתוכנית להצלחה בשיפור ההישגים, הוא עלייה הדרגתית בשיעור הזכאים לתעודת בגרות, העומד כיום על 46.1% מקבוצת הגיל. כמו כן מתכנן משה"ח להעלות ב-2011 את מספר התלמידים הלומדים בתוכניות התגבור השונות לבגרות ל-43 אלף, לעומת 40 אלף אשתקד. בנוסף מתכנן המשרד להגדיל את מספר התלמידים המשתתפים בתוכניות המיועדות לתלמידים מצטיינים, "נחשון" ו"אמירים". כך, למשל, תתקיים השנה תוכנית אמירים ב-260 בתי"ס, לעומת 150 בתי"ס אשתקד.

בתוכנית העבודה מציב משה"ח גם מדדי הצלחה לציונים במבחנים הבינלאומיים. כך, למשל, במבחני פיזה, שבהם נבחנים תלמידים בגילאי 15, המדד להצלחה הוא עלייה בציון הממוצע במתמטיקה מ-447 ל-495 ובציון הממוצע במדעים - מ-455 ל-491. יעד נוסף הוא שיפור הדרגתי ועקבי בהישגי

יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

■ במסגרת פרויקט הגמר; התלמידים שותפים בשדרוג סנק המרכבה – שמונה תלמידי י"ב מהמגמה המדעית-הנדסית באורט סינגאלובסקי, מבצעים השנה פרויקט גמר, בשיתוף עם יחידת הפיתוח של סנק המרכבה בצה"ל. הפרויקט מתקיים בהנחיית מורי המגמה ומהנדסי היחידה לפיתוח הסנק. על כך נמסר בדיעוון רשת אורט. במגמה לומדים תלמידים מצטיינים. במסגרת המגמה לומדים התלמידים פיזיקה, מחשבים, אלגוריתמיקה, מערכות אלקטרוניות, אוטומציה ורובוטיקה. בכיתה י"א השלימו התלמידים את הלימודים העיוניים במקצועות אלו, ברמה של חמש יחידות לימוד. בכיתה י"ב התלמידים עורכים את פרויקט הגמר, שמטרתו היא לפתור בעיות המעסיקות מהנדסים במפעלי הייטק מובילים. לאחרונה ביקרו התלמידים בבסיס יחידת הפיתוח של סנק המרכבה, כדי להשלים מידע ולברר שאלות שעלו אצלם לקראת הגשת ההצעות לפרויקט. התלמידים סיירו בבסיס ולמדו על עבודתם של מהנדסי היחידה. עם סיום הסיום, התקיים מפגש בחדר הישיבות בבסיס, שבמהלכו הציגו התלמידים את ההצעות לפרויקט בפני מהנדסי היחידה, וקיבלו הסברים לשאלותיהם והערכות על הצעותיהם.

■ בבית החולים התקיים טקס לציון פתיחת מגמת הרפואה – בבית החולים מאיר בכפר סבא התקיים בשבוע שעבר טקס לציון פתיחת מגמת הרפואה בתיכון המדעי אמי"ת כפר בתיה. המגמה תפעל בשיתוף עם בית החולים מאיר. במסגרת האירוע ערכו תלמידי המגמה והוריהם סיור במחלקות בית החולים והיכרות ראשונית עם הצוות. בטקס השתתפו גם הנהלת בית החולים, נציגי רשת אמי"ת ומנהל ביה"ס, הרב איתמר חייקין. בהמשך האירוע התקיימה הרצאה של מנהל התפעול של בית החולים, ד"ר גיורא חביון, בנושא "יום בחיי בית חולים". בהמשך נקראו התלמידים ללבוש בגדי מנתחים והתייצבו לצילום קבוצתי. במגמת הרפואה לומדים השנה תלמידים מכיתות י' בביה"ס. הלימודים במגמה כוללים בין היתר את הנושאים "מבוא לרפואה" ו"סוגיות ברפואה והלכה". כמו כן מתקיימות הרצאות של רופאים מומחים בתחומי רפואה שונים. מרשת אמי"ת נמסר, כי לימודי המגמה תובעניים והתלמידים נדרשים להיבחן בחמש יחידות לימוד עיוניות ובנוסף לכך לבצע עבודת חקר בהיקף של חמש יחידות לימוד. כמו כן נדרשים התלמידים להיבחן בחמש יחידות לימוד נוספות בביוכימיה, כימיה או פיזיקה. לדברי מנהל ביה"ס, הוא מאמין כי המגמה תסייע לטפח תלמידים שימשיכו בלימודי הרפואה במסגרת העתודה האקדמית וישרתו בצה"ל כרופאים.

תלמידי מגמת הרפואה באמי"ת כפר בתיה עם מנהל ביה"ס, הרב איתמר חייקין (צילום: רשת אמי"ת).

■ מחקר חדש; לתלמידים הדוברים שתי שפות קל יותר ללמוד שפה נוספת – תלמידים הדוברים שתי שפות מצליחים ללמוד שפה שלישית ביתר קלות מתלמידים הדוברים שפה אחת בלבד. כך נמצא במחקר, שערכו לאחרונה פרופסור סלים אבו-רביעה ואקטרינה סניצקי, מהחוג לחינוך מיוחד באוניברסיטת חיפה. המחקר ביקש לבדוק את מידת התרומה של ידיעת שתי שפות ללמידת שפה שלישית. השערת המחקר הייתה, שתלמידים הדוברים רוסית ועברית עשויים

להצליח טוב יותר בלימודי אנגלית כשפה שלישית מתלמידים השולטים בעברית בלבד. במחקר השתתף מדגם מייצג של תלמידים מכיתות ו', הלומדים את השפה האנגלית כשפה זרה. התלמידים נחלקו לשתי קבוצות; בקבוצה אחת היו 40 תלמידים ממשפחות שעלו מארצות חבר העמים לשעבר, הדוברים רוסית ועברית, ובקבוצה השנייה – 42 תלמידים דוברי עברית בלבד. המחקר כלל מפגש קבוצתי, שבמסגרתו נערכו מבחנים באסטרטגיות קריאה, בחוקי הכתיב של כל שפה ושאלונים אישיים. כמו כן התקיימו מפגשים אישיים, שבהם נבחנו התלמידים דוברי העברית בעברית ובאנגלית, והתלמידים דוברי הרוסית והעברית נבחנו בעברית, אנגלית ורוסית. מממצאי המחקר עולה, כי בקרב התלמידים דוברי הרוסית והעברית נמצאה רמת שליטה טובה יותר בשפה האנגלית מאשר בקרב התלמידים האחרים. כך, למשל, במטלת הכתיב באנגלית נמצא פער של יותר מ-20% בין ציוני התלמידים דוברי הרוסית והעברית לבין ציוני התלמידים הדוברים עברית בלבד. ממצא נוסף ומפתיע הוא, שאצל התלמידים דוברי הרוסית והעברית הייתה שליטה טובה יותר בשפה העברית מאשר אצל התלמידים דוברי העברית בלבד, ובפער ניכר של 13% במוצק. לדברי החוקרים, ממצאי המחקר מלמדים, כי למידת שפת האם ושימורה לא בא על חשבון לימוד שפה נוספת אלא להפך – ידיעת השפה הרוסית חיזקה אצל התלמידים את ידיעת השפה העברית, והשליטה בשתי השפות חיזקה את המיומנות והשליטה בשפה האנגלית. לדברי פרופ' אבו-רביעה, ממצאי המחקר גם מצביעים על כך שעדיף שחינוך תלת לשוני ייעשה מגיל צעיר.

כדאי לדעת

■ ביוקשב; מכון ביופידיבק לשיפור מוחי לטיפול בהפרעות

קשב וריכוז ומצבי לחץ – קורס ייחודי להכשרת מטפלים בניוירופידיבק משולב עם ביופידיבק וכן בטכנולוגיות נוספות לשיפור מוחי, ייפתח בחודש מרץ 2011. המרצים בקורס הם; הפסיכיאטר ד"ר אבי פלד, יובל עודד, ניוירופסיכולוג מומחה לביופידיבק, וד"ר ענת ברנע – ניוירופיזיולוגית ומומחית ללקויות למידה וניוירופידיבק. הקורס יכלול 14 מפגשים בני חמש שעות כל אחד, שיתקיימו פעם בשבוע.

לפרטים; טל' 050-8548155, דוא"ל nf.biokeshev@gmail.com.

■ תערוכה חדשה בבית התפוצות; אורות וצללים – סיפור איראן והיהודים

– איך נראית "הצהרת כורש"? מתי נכתבה? באיזה כתב ובאיזו שפה? מה מקור המילים – פרס, אבזם, בוסתן, פרגוד, אשכרה, בלגן, צ'ימדין? מהי הזיקה בין התנועה הציונית ליהדות איראן? את התשובות לשאלות אלו ועוד תמצאו בתערוכה "אורות וצללים" בבית התפוצות. התערוכה חושפת את עברה העשיר של יהדות איראן באמצעות כתבי יד, קמעות, שטיחים, מוזיקה ופריטים נדירים הנחשפים לציבור לראשונה. כמו כן, סוקרת התערוכה את השינויים הדרמטיים ביחסי הקהילה היהודית עם החברה והשלטון באיראן ובקשרים שלהם עם מדינת ישראל.

להזמנת סיור מודרך בתערוכה ותוכנית חינוכית; טל' 03-7457803, פקס' 03-7457811

לפרטים ומידע נוסף – נפתלי; טל' 03-7457865, 052-6091688 ובדוא"ל naftalid@bh.org.il

בעיקר בהקשרים שליליים, כמו התעללות של תלמידים בחבריהם ברשתות החברתיות. לעומת זאת, השימוש החיובי – החינוכי והלימודי, שניתן לעשות באתרים אלו כמעט ואינו זוכה לחשיפה. דוגמה לשימוש כזה ניתן למצוא בפרויקט המתקיים בימים אלו בחטיבת הביניים של אורט רמת יוסף בבת ים. הפרויקט נערך בשיתוף עם מחלקת הנוער בעירייה ואתר האינטרנט השיתופי "סיפורי". במסגרת הפרויקט משתתפים התלמידים בכתיבת יצירה ספרותית. באתר ניתנת האפשרות לכל כותב לקרוא סיפורים של חברים, להמשיך סיפורים ולהחליט לאן תתפתח העלילה שלהם. כל כיתה בחטיבת הביניים בחרה בנציג מטעמה, שחיבר את הפרק הראשון של הסיפור הכיתתי. התלמידים קראו את הפרק והוסיפו לו המשכים משלהם, או קראו התחלה של סיפורים שהעלו גולשים אחרים והמשיכו אותם. כך נוצר לכל כיתה "עץ סיפור" משלה, ובו אפשרויות שונות להתפתחות הסיפור. כבר עתה ניתן למצוא באתר סיפורים מחיי ביה"ס לצד סיפורים על אהבה, אלילי נוער ואפילו חייזרים. הפרויקט בביה"ס נערך כתחרות, שבמסגרתה מעניק צוות מורים ניקוד לסיפורים לפי רמת העניין, האורך והעומק שלהם. הכיתה שתנצח בתחרות תזכה ביום כיף, שיתקיים לקראת סוף שנת הלימודים. הפרויקט מסייע בשיפור יכולות הכתיבה והקריאה של התלמידים, ומטפח יצירתיות ושיתוף פעולה ביניהם.

כתובת אתר סיפורי: <http://sipurey.com>

■ תלמידי מגמת הנדסת התוכנה התארחו בטכניון – תלמידי כיתות י'–י"ב בבי"ס אורט שפירא בכפר סבא, הלומדים במגמת הנדסת תוכנה, התארחו לאחרונה בטכניון בחיפה. התלמידים ביקרו בטכניון במסגרת פעילות העשרה, שמטרתה הייתה לחשוף בפניהם את מסלולי הלימוד שבהם יוכלו לבחור לאחר סיום לימודיהם בביה"ס. הביקור כלל סיור בקמפוס, התנסות במעבדות המתקדמות ומפגש עם סטודנטים מהטכניון ל"שיחה בגובה העיניים". בפקולטה להנדסת מכונות, הוצגו בפני התלמידים פרויקטים מתקדמים בתחום הרובוטיקה. במעבדת הביוטכנולוגיה, הסביר פרופסור מיכה אדלר לתלמידים על פיתוח מכשור רפואי מתקדם, המשמש לניתוחים מסובכים במיוחד. במעבדת הגרפיקה הממוחשבת הציג בפני התלמידים מהנדס המעבדה, פרופסור חובב גזית, מיזמים של דוקטורנטים המדמים תנועה של בעלי חיים בתלת-מימד והשלמת תמונות על ידי גזירה ממוחשבת.

■ כ-6,000 מורים כבר קיבלו מחשבים ניידים – כ-6,000 מורים ב-220 בתי"ס ברחבי הארץ כבר קיבלו מחשבים ניידים במסגרת פרויקט "מחשב נייד לכל מורה". כך עולה מסיכום הפרויקט לשנת 2010, שפרסמה לאחרונה קרן אתנה. מהקרן נמסר, כי משה"ח, שאימץ את הפרויקט במסגרת "התוכנית להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21", ירחיב אותו ל-220 בתי"ס נוספים בצפון ובדרום בשנת 2011. במסגרת הפרויקט הוענקו בסוף החודש שעבר מחשבים ניידים ל-121 מורים מבתי"ס היסודיים בטבריה, שהצטרפו ל-106 מורים בעיר שכבר קיבלו מחשבים ניידים במהלך השנה שעברה.

החודש ובחודש הבא יוענקו מחשבים ניידים גם למורים במועצה האזורית חבל אילות ולמורים נוספים בירושלים. במסגרת הפרויקט הוענקו במהלך שנת 2010 מחשבים ניידים למורים בירושלים, באר טוביה, אורנית, המועצה האזורית גבעת ברנר, שוהם, מטה אשר, רעננה, קדומים, דימונה, טבריה, רמלה, חוף אשקלון, בקעת הירדן, אופקים ועפולה.

חלק ניכר ממימון התוכנית, המתקיימת בשיתוף עם משה"ח, הסתדרות המורים והרשויות המקומיות, הוא באמצעות תרומות. על פי הסיכום, בימים אלו פועלת הקרן לגייס תרומות עבור 80 רשויות מקומיות נוספות, שראשיהן הביעו רצון להצטרף לפרויקט. גיוס התרומות מתבצע במסגרת יוזמה בשם "אמץ מורי בי"ס קרוב לליבך", הפונה לאנשי עסקים ישראלים מובילים, הפועלים בארץ ובחו"ל. כך למשל, מימן איש העסקים הניו-יורקי נתן חברוני מחשבים ניידים למימון הפרויקט בכל בתי"ס היסודיים בטבריה וחברת מכתשים אגן – את הפרויקט בביה"ס הרב תחומי מקבוצת עמל באופקים.

■ הפרויקט להסבת אקדמאים להוראה יתמקד השנה במקצועות הטכנולוגיים – בשבוע שעבר הכריז משה"ח על פתיחת מחזור נוסף בפרויקט נוסף להסבת אקדמאים להוראה. בשונה מאשתקד, יתמקד הפרויקט השנה בהסבה של אקדמאים להוראה בחינוך הטכנולוגי בלבד. כזכור, בתש"ע התמקד הפרויקט בהסבת אקדמאים להוראת מתמטיקה ומדעים בחטיבות העליונות. ההכשרה תתקיים במקצועות; אלקטרוניקה, חשמל, מכונות, מדעי המחשב ופיזיקה. ההכשרה אמורה להתחיל ב-28.2.2011 ולהימשך כחצי שנה. משתתפי ההכשרה יחלו ללמד בבתי"ס כבר בתחילת שנת הלימודים תשע"ב. ההכשרה תכלול גם סדנת התמחות והתנסות בבתי"ס. מהפרסום של משה"ח על ההכשרה עולה, כי עדיין לא נקבע מוסד ההכשרה, אך תינתן עדיפות למוסד באיזור המרכז. משתתפי התוכנית יתחייבו ללמד במערכת החינוך שלוש שנים לפחות. בתקופת ההכשרה ובשנתיים הראשונות לעבודה בהוראה, יקבלו משתתפי ההכשרה סיוע של מורים חונכים מבתי"ס הקולטים. להכשרה יתקבלו מועמדים בעלי תואר ראשון לפחות במקצועות ההנדסה הרלוונטיים. במשך תקופת ההכשרה יקבלו משתתפים שאינם זכאים לדמי אבטלה מלגת קיום בסך 2,000 ש"ח לחודש. בתום ההכשרה יקבלו המשתתפים שכר בהתאם להסכמים הקיבוציים – "אופק חדש" או "עוז לתמורה", ותוספת של מענק תלת חודשי בסך 6,000 ש"ח (24 אלף ש"ח לשנה) במשך שלוש שנים. מורים שלא יועסקו במסגרת הסכם קיבוצי יהיו זכאים למענק של 9,000 ש"ח לרבעון (36 אלף ש"ח לשנה).

■ התלמידים מחברים סיפורים בהמשכים באתר שיתופי – אתרים חברתיים באינטרנט התפרסמו לאחרונה

מרמנט
אתר ניהול פרויקטים בע"מ

לחברת מרמנט
דרושים/ות

מאמני אוריינות

קבלת התפקיד כרוך בהכשרה עיונית ומעשית
בשנת הלימודים הקרובה (תמורה מילגה)
המתאימים/ות ישתלבו/תשתלבה
כמאמני/ות אוריינות במשרה מלאה במסגרת אופק חדש
בשנת הלימודים תשע"ב

דרישות:

- ניסיון של 5 שנים בחינוך בבתי הספר היסודיים.
- ניסיון בהוראת קריאה וכתיבה ובקיאות בתוכנית הלימודים של החינוך הלשוני
- זמינות להכשרה בשעות הבוקר (באזור נתניה)

קורות חיים מתאימים ליעל באמצעות מייל
jobs@marmanet.co.il
או באמצעות פקס מס' 073-2955001

שהתוכנית תתקיים בשלב ראשון במתכונת ניסוי, ב- 20 תיכונים, מ-10 רשויות מקומיות בצפון. בתי"ס שנבחרו לניסוי הם ביישובים; בית שאן, טבריה, אבו-סנאן, טובה, כסרא-סמיע, מגדל העמק, מעלות, נהריה, נצרת עילית ועכו. בתי"ס שנבחרו לניסוי מתקיימת בהצלחה תוכנית המחויבות האישית ותוכניות התנדבות בקהילה נוספות. כמו כן פועל באותם בתי"ס רכז מחויבות אישית או רכז חברתי, האחראי להפעלת תוכניות ההתנדבות. התנאי לקבלת תעודת הבגרות החברתית הוא השתתפות רצופה של התלמיד בפעילות חברתית בביה"ס, כמו מועצת תלמידים, חברות בתנועות נוער או התנדבות במסגרות שונות בקהילה, במשך שלוש שנות לימודיו בחטיבה העליונה. השנה כבר פועלת התוכנית בכ-150 תיכונים ברחבי הארץ.

■ **בבי"ס רעות בירושלים התקיים כנס קורצ'אק השלישי** – בביה"ס הדתי-פלורליסטי רעות בירושלים התקיים בשבוע שעבר "כנס יאנוש קורצ'אק השלישי לילדים". הכנס הוא על שם המחקר היהודי הדגול שנספה בשואה, שביה"ס פועל ברוח משנתו. את הכנס הפיקו והנחו תלמידי שכבות ז' ו-ח'.

בכנס השתתפו גם תלמידים מבתי"ס יסודיים ממלכתיים-דתיים נוספים בירושלים; תורני פסגת זאב, דרור וראשית. כמו כן השתתפו בכנס אנשי חינוך מרחבי הארץ. בכנס התקיימו דיונים, משחקים ועוד. תלמידי כיתות ח', מקבוצת התיאטרון של רעות, העלו הצגה על

דיון תלמידים בכנס יאנוש קורצ'אק השלישי, שנערך בבי"ס רעות בירושלים.

דילמות מוסריות ובעיות משמעת בביה"ס. בהצגה הדגומו התלמידים כיצד נפתרות הבעיות שהועלו ב"בית המשפט לילדים", שמפעילה חברת התלמידים בביה"ס.

לאחר מכן יצרו משתתפי הכנס עפיפונים, בהתאם לאמרה של קורצ'אק, ש"כל ילד זכאי לעפיפון משלו". בתום הכנס בירכה את התלמידים מנהלת מרכז קורצ'אק במוזיאון בית לוחמי הגטאות, לבנת פרידמן.

■ **דיאלוג בין מורים והורים סביב שולחנות עגולים** – כ-150 מורים מכל בתי"ס היסודיים בהרצליה והורים לתלמידים בבתי"ס, השתתפו לאחרונה במפגש במרכז פסג"ה בעיר. המפגש התקיים ביוזמת אגף החינוך בעירייה.

מטרת המפגש, שהתקיים במתכונת של דיונים סביב שולחנות עגולים, הייתה לשפר את הדיאלוג בין המורים וההורים, כך שיתקיים בצורה רציפה ולא רק בעתות משבר.

בין הנושאים שנדונו במפגש: "שיעורי בית – האחריות המשותפת של ביה"ס והבית", "תרבות הגלישה ברשתות החברתיות – משמעותה ליחסים בין הילדים", "חריגות משמעת של ילדים בביה"ס – שיח בונה אמון ושיתוף פעולה" ו"הגדרת קריטריונים לדיאלוג איכותי בין מורים להורים". בהמשך יבחר כל ביה"ס את הנושאים הרלוונטיים לו, וימשיך במפגשי דיאלוג בית ספריים בין המורים להורים. המפגש כלל גם הרצאה של הפסיכולוג הקליני, עידן עמיאל, בנושא "בניית סמכות חדשה למורים ולהורים".

■ **הסטודנטים מלמדים אומנות תלמידים בסיכון** – סטודנטים מהמכון לאומנות במכללה האקדמית לחינוך אורנים משתתפים, זו השנה השנייה, בפרויקט אומנות עם חניכי כפר הנוער רמת הדסה

מסכות שיצרו תלמידים מכפר הנוער רמת הדסה בקריית טבעון, בהנחיית סטודנטים ממכללת אורנים.

בקריית טבעון. בכפר הנוער מתגוררים ולומדים כ-300 בני נוער בסיכון בכיתות ז'-י"ב. אשתקד עסק הפרויקט בעיטור שולחות ישנים בפסיפס והפיכתם ליצירות אומנות. השנה עבדו הסטודנטים מאורנים במהלך הסימסטר הראשון עם ארבע כיתות ט'. במסגרת הפרויקט לימדו הסטודנטים את התלמידים כיצד להביע את עצמם בציר

ובפיסול. עבודות התלמידים מוצגות עתה בתערוכה בביה"ס, הפתוחה לציבור הרחב. כפר הנוער רמת הדסה מנהל על ידי הסוכנות היהודית, נשות הדסה וקרן אור.

■ **ב-20 בתי"ס במחוז צפון תוענק לתלמידים "תעודת בגרות חברתית"** – במחוז צפון הוכרז בשבוע שעבר על פתיחת תוכנית "תעודת בגרות חברתית" של משה"ח. מהמחוז נמסר, כי הוחלט

אנוש
העמותה הישראלית לבריאות הנפש (נר)

הידעת?

מחלות נפש מתפרצות בגילאי העשרה

סמים קלים גורמים להתפרצויות פסיכוטיות

מעטים יודעים כי מחלות נפש מתפרצות בגילאי העשרה. פעמים רבות מייחסים התנהגות לא נורמטיבית והתפרצויות פסיכוטיות למהלך של גיל ההתבגרות. חשוב לשים לב להבדל, שכן טיפול מהיר ומוקדם עשוי לסייע באופן מכריע להחזרת האדם המתמודד עם המחלה לתפקוד נורמטיבי ולהפחתת הביטויים של המחלה למינימום. הסמים הקלים, שכל-כך זמינים כיום לבני הנוער, עלולים לגרום להתפרצויות פסיכוטיות.

חשוב להחזיר את המודעות להתמודדות עם פגיעה נפשית בקרב הצוותים במערכת החינוך ובקרב בני הנוער. עמותת אנוש מפעילה בהצלחה רבה את פרויקט ההסברה "דו-שיח" בבתי הספר התיכוניים. במסגרתו מגיעים משתקמים של העמותה לשוחח עם בני נוער על ההתמודדות שלהם עם המחלה וכיצד ניתן לקיים חיים נורמטיביים ומלאים לצדה. הם עונים על שאלות וחושפים את סיפורם האישי.

להזמנת חברי "דו שיח" ניתן לפנות לדוברת העמותה בשמת אדמון במייל: bosmat_admon@enosh.org.il או לתמר סדן בטל' 054-9299716

עמותת אנוש מפעילה שבעה מרכזי ייעוץ למשפחות המתמודדות עם בן/בת פגוע נפש (מיל"ם - מרכז ייעוץ למשפחות מתמודדות) בערים: חיפה, אשדוד, נתניה, ירושלים, חדרה, כפר-סבא וכרמיאל.

לפרטים על מרכזי הייעוץ ולמענה לשאלות בתחום בריאות הנפש ניתן לפנות לקו החם בטל': 09-8335042

אנוש - ת.ד. 1593 רמת השרון 47143 טל. 03-5400672 אתר: www.enosh.org.il

מרכזי ייעוץ למשפחות מתמודדות

חברי הקבוצה גם ערכו במשך חודש שלם פעילויות בביה"ס בנושא השבויים והנעדרים, כמו הייד-פארק בסוגיית המחיר שעל ישראל לשלם עבור שחרורם. במסגרת העיסוק בנושא זה גם יזמו התלמידים הרצאות של האלוף במיל, אייל בן ראובן, המשמש כיו"ר עמותת "לחופש נולד", שתומכת בשחרור מחבלים תמורת שבויים, ושל דובר ארגון נפגעי הטרור "אלמגור", ד"ר אריה בכרך, המתנגד לכך.

יוזמה נוספת, שהובילו חברי הקבוצה בביה"ס, הייתה איסוף תרומות לנזקקים לקראת חגי חודש תשרי, במסגרת המבצע הארצי של ארגון "פתחון לב".

אחת היוזמות האחרונות של הקבוצה הייתה "הפסקה פעילה נקייה", לרגל ט"ו בשבט. הפעילות כללה תחרות איסוף אשפה בין התלמידים במהלך ההפסקה הגדולה, שבמהלכה שידרה תחנת הרדיו של אשל הנשיא מסרונים על תרומת ניקיון ביה"ס לבריאות התלמידים ולשמירת איכות הסביבה. קבוצת המנהיגות החברתית-תרבותית באשל הנשיא נוסדה במסגרת תוכנית "בארי", של מכון הרטמן בירושלים. מטרת התוכנית היא לפתח בקרב תלמידי החינוך הממלכתי העל יסודי זהות יהודית-ישראלית וחינוך יהודי-פלורליסטי.

■ בתל אביב; תוענק כניסה חנם למוזיאונים לתלמידים מכל הארץ – הנהלת עיריית תל אביב החליטה לאחרונה לאפשר כניסה חנם לילדים ובני נוער מכל רחבי הארץ למוזיאונים העירוניים. עד גיל 14 יחויבו התלמידים בליווי ההורים בביקוריהם במוזיאונים. בהנהלת העירייה סבורים, כי החלטה זו תתרום להגדלת מספר הילדים ובני הנוער המבקרים במוזיאונים, ותעצים את החשיפה שלהם לאומנות. הכניסה תותר בחינם למוזיאון תל אביב, מוזיאון ארץ ישראל, מוזיאון נחום גוטמן ומוזיאון בית ראובן. היוזמה תתקיים כניסיון במשך שנה, שבעקבותיו תבחן העירייה אם להמשיך בה.

■ אפשר גם אחרת; מנהיגות תלמידים חברתית-תרבותית יוזמת בביה"ס – בבתי"ס על יסודיים רבים פועלות מועצות תלמידים וקבוצת מנהיגות, אך פעילותן לעיתים קרובות סמלית בלבד. דוגמה לפעילות אחרת של מנהיגות התלמידים, המתקיימת בקנה מידה רחב, ניתן למצוא בקבוצת המנהיגות החברתית-תרבותית של ביה"ס אשל הנשיא. לציון חמש שנים לפעולתה, פרסמה הקבוצה סיכום "ספירת מלאי", שבו היא מפרטת את הפעילויות שיזמה בביה"ס בשנים האחרונות.

בקבוצת המנהיגות החברתית-תרבותית בביה"ס אשל הנשיא משתתפים תלמידים משכבות ח'–י"ב, המעוניינים לתרום לתחומים אלו. הקבוצה פועלת בשיתוף פעולה עם

פעילות במתכונת הייד-פארק, שערכו לאחרונה חברי קבוצת המנהיגות החברתית-תרבותית בביה"ס אשל הנשיא.

מרכזי הפעילות החברתית ותחום היהדות בביה"ס. כמו כן פועלת קבוצת המנהיגות בשיתוף עם מגמת התקשורת בביה"ס ותחנת הרדיו הבית ספרית, שמסייעים לה לפרסם בין התלמידים את פעולותיה. בין היוזמות שעורכת הקבוצה – מפגשים משותפים של תלמידים, מורים והורים ללמידה

מהמקורות, המתקיימים במתכונת של בית מדרש. לדברי התלמידים: "נוכחנו לדעת ששילוב טקסטים יהודיים בדרך פלורליסטית מוסיפה ענין ועומק. איך בדיוק עושים את זה – על זה אנחנו מתווכחים לא פעם". פעילות נוספת ערכו חברי הקבוצה בביה"ס לציון יום הזיכרון לראש הממשלה, יצחק רבין. במסגרת הפעילות העבירו התלמידים בכיתות שיעורי חינוך וערכו דיון בית ספרי בנושא "גבולות המחאה".

עולם המים

חווייה חינוכית שאסור לפספס

מנהל/ת בית ספר רכז/ת חינוכי או טיולים מוזמנים לביקור התרשמות בתאום מראש

בטל' 04-6391603

מצפים לראותכם - צוות פארק הדיג

אתר: www.fishing-park.co.il

דוא"ל: fishing-park@barak.net.il

■ נבחר – תיכון אורט שרת בבצרת עילית, המציין 50 שנים להיווסדו, נבחר בין ארבעת בתי"ס שעלו לגמר תחרות "בית"ס המצטיין של רשת אורט לשנת הלימודים תשע"א". על כך נמסר מהעירייה. בתי"ס המועמדים לפרס נדרשים לעמוד במספר קריטריונים, כמו הישגים גבוהים בלימודים, אקלים בית ספרי מיטבי, פעילות ערכית ותרומה ומעורבות בקהילה. מהעירייה נמסר עוד, כי תלמידים רבים באורט שרת פעילים בתנועת הנוער "כנפיים של קרמבו", המסייעת לילדים בעלי מוגבלויות. כמו כן משתתפים תלמידים מביה"ס בפרויקט לתייעוד סיפורים אישיים של ניצולי שואה ובמפגשים עם וטרנים – חיילים שלחמו בנאצים במלחמת העולם השנייה.

מחוז ירושלים

■ הרשאות – שר החינוך, גדעון סער, ביקר בשבוע שעבר במודיעין. הביקור נפתח בשיבה מקצועית בעירייה, בהשתתפות ראש העיר, חיים ביבס, מנהל מחוז ירושלים, מאיר שמעוני, וראש מינהל החינוך, חיה שיטאי. בשיבה הוצגו בפני סער נתונים על מערכת החינוך בעיר, שבה לומדים השנה 23,772 תלמידים ב-35 בתי"ס ו-163 גנים. מערכת החינוך במודיעין גדלה מדי שנה בכ-1,300 תלמידים. בתשע"א נפתחו במודיעין תשעה גני ילדים וחמישה בתי"ס. ראש העיר ביקש בשיבה, כי משה"ח יעניק למודיעין הרשאות לבניית מוסדות חינוך על פי תוכנית רב שנתית ולא מדי שנה בשנה, כפי שקורה כיום. לדבריו, ראיית משרד החינוך בנושא בינוי מוסדות החינוך צריכה להיות ארוכת טווח. במהלך הפגישה הודיע סער, כי משה"ח יעניק למודיעין הרשאות לבניית שני בתי"ס יסודיים נוספים. לאחר מכן סייר שר החינוך בביה"ס היסודי האלה ובתיכון מוטה גור, שבו נפגש את נציגי מועצת התלמידים. את הביקור חתם מפגש של שר החינוך עם מנהלי בתי"ס העל יסודיים בעיר.

מחוז מרכז

■ מסע שורשים – השבוע נפתחה בהיכל התרבות בראשון לציון תערוכת צילומים של משלחת בני נוער הפועלים במסגרת היחידה לקידום נוער בעיר, שהשתתפו לפני כחודשיים במסע שורשים לאתיופיה. במסע, שנמשך שמונה ימים, השתתפו 13 תלמידים ומלווים מהיחידה. מדובר במשלחת ראשונה מסוגה של חניכי קידום נוער במחוז מרכז. המסע לאתיופיה התקיים במסגרת תוכנית של מחוז מרכז, בשם "מסע ישראלי", בנושא הזהות

צילום מהתערוכה של אחד מבני הנוער שהשתתפו במשלחת לאתיופיה של היחידה לקידום נוער בראשון לציון.

והתרבות היהודית. בתוכנית משתתפות יחידות קידום נוער מראשון לציון, נס ציונה, רחובות, רמלה ונתניה.

מהמחוז נמסר, כי היחידה לקידום נוער בראשון לציון הצליחה להוציא לפועל את המסע לאתיופיה, לאחר שיצרה במסגרת התוכנית קבוצה מגובשת ויציבה של בני נוער. התערוכה תימשך עד ל-30.11.2011 ובהמשך השנה תנדוד בין בתי"ס בעיר.

■ גדלה – מערכת החינוך במועצה המקומית גן יבנה גדלה בשנים האחרונות בכ-300 תלמידים מדי שנה, בשל מעבר של משפחות צעירות רבות ליישוב. הגידול הניכר במספר התלמידים מצריך בנייה אינטנסיבית של מוסדות חינוך. בשבוע שעבר נפגשו בנושא זה ראש מועצת גן יבנה, דרור אהרון, ומנהל מחלקת החינוך ביישוב, רחמים שרים, עם ראש מינהל הפיתוח במשה"ח, יגאל צרפתי. בפגישה נמסר, כי בשבע השנים האחרונות הוקמו ביישוב 15 גני ילדים, הושלמה בניית מבנה תיכון אורט רבין, והוקמו תיכון נעמי שמר ושני בתי יסודיים. ראש מינהל הפיתוח ציין בפגישה, כי משה"ח יסייע לגן יבנה בתקציב למימוש צורכי היישוב בבניית מוסדות החינוך. לדבריו, המשרד אישר הקמת חמישה גני ילדים נוספים ביישוב ובניית השלב החמישי של תיכון

נעמי שמר, שיכלול 12 כיתות לימוד. כמו כן אישר המשרד את בניית השלב השלישי של ביה"ס היסודי החדש אהוד מנור, ותוספת של מבנים לבתי"ס היסודיים בן גוריון ואילן רמון, שימשו ליצירת פינות שהיה למורים וחדרים לעבודה פרטנית במסגרת תוכנית אופק חדש.

מחוז דרום

■ ייאלצו – בתי"ס היסודיים מדעים תורני ומדעים אלון בשדרות ייאלצו כנראה להפסיק את מיוני התלמידים לקראת שנת הלימודים הבאה, תשע"ב. כך עולה מתגובת משה"ח לעתירה בנושא זה, שהוגשה לבית המשפט לעניינים מינהליים בבאר שבע על ידי תושבת העיר, שבנה לא התקבל ללימודים בביה"ס מדעים תורני. מיוני התלמידים המתקיימים בשני בתי"ס היסודיים הציבוריים, הנערכים בחסות העירייה, נחשפו במקומונים בקיץ האחרון. יש לציין, כי משה"ח הביע כבר באותה עת את התנגדותו למיונים, וטען שהעירייה הפרה בכך נהלים. מתגובת משה"ח לעתירה עולה, כי מחוז דרום יפקח על נהלי קליטת התלמידים בבתי"ס לקראת שנת הלימודים תשע"ב. משה"ח מתיר לערוך מיונים רק לבתי"ס ייחודיים ועל-אזוריים, שבהם נדרש מהתלמידים לגלות כישרון יוצא דופן, למשל בתחומי האומנויות.

The Young Scientist Ltd.

המדען הצעיר בע"מ

חוגי מדע וטכנולוגיה חווייתיים במחירים אטרקטיביים לבתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים – כיתות א'-ח' חברת המדען הצעיר בע"מ (מאז 1981) שמחה לבשר על ליני חדש של קורסים שנתיים מובנים בשיטת "עשה זאת בעצמך".

הקורס השנתי כולל:

- תקליטור הדרכה מלא למורה
- 26 מערכי שיעור מובנים ומפורטים*
- ערכות מדעיות לבנייה פרטניות – כל תלמיד יוצר לעצמו "מיני מעבדה אישית"
- ליווי מקצועי

*ניתן לצפות בשיעור לדוגמא באתר המדען הצעיר

חפשו אותנו בגוגל או בכתובת YoungScientist.co.il

לפרטים: ד"ר עקיבא יוסלים – מנכ"ל המדען הצעיר

Philip18@bezeqint.net / 02-5353991